

A pulmó obert

Si haguéssim de definir la poesia de **William Wordsworth** en *El preludi* (1984Poesia, 2020) sens dubte diríem que és escultòrica, treballada amb escarpra i martell, sobre un material molt dur, que sovint fa foc, quan la mà de l'artesà toca veta dura. La poesia de la muntanya, del foc i de l'aigua, maneja la naturalesa en estat pur, i la treballa un poeta que hi té call, la boca eixuta, el cor bategant, i l'ànima penjant d'un fil que davalla com un fil de teranyina d'una estrella inconeguda. El mateix estat de consciència que cal per llavorar la poesia d'un altre. Així he viscut aquesta meravellosa troballa d'un poeta de renom, però poc llegit, que ha estat invocat sovint com a pare de romàntics i padrí d'indisciplinats poetes de verb tonant i lluent.

Jaume Pons Alorda, el titànic traductor de tan difícil obra, també ha suat la paraula en traslladar al català un vers ple d'arestes i difícils senderis, que tan aviat s'eleva com reposa en un llac d'indefinible melangia. Hi ha un jo en el text, el Jo que diuen líric, però que amenaça dient que només és la lectura que tu en fas d'ell.

William Wordsworth nascut a les darreries del segle XVIII a Cumberland, visqué l'amistat d'un altre gran nom de la literatura anglesa **Samuel T. Coleridge**, el famós autor de *la balada del vell mariner*, amb qui compartí dèries, filosofies i altres preocupacions que arrossegaren la

Rosa Planas
Esritora

«**Pare de romàntics i padrí de poetes sense disciplina de verb tonant i lluent**»

poesia de finals del XVIII cap a una nova realitat, no fruit de cap pandèmia, sinó d'una crisi social que havia d'esclatar en la Revolució Francesa. La història com a ocupació i la naturalesa com a passió seria un bon lema per aquesta generació de poetes, que no s'accontentaren amb el crit de l'inconforme i s'endinsaren en el devesall de la ruptura, del caos còsmic, i de la paraula nova que de l'idioma antic anunciava un part múltiple.

L'esforç de Pons Alorda ha estat reeixit. La dificultat del text i del personatge exigien molta atenció i més d'un maldecap patit en silenci: *Wordsworth is not small thing. Isn't it?* Però se n'ha sortit i molt bé. La religió de l'excés no l'ha sumit en una ofegor retòrica, sinó que avançant en el verb rocallós ha treballat un dels textos més difícils d'aquest autor entronitzat. El repte era colossal, però la satisfacció de tenir-lo avui acabat i complet, en llengua catalana, fresca i deixondida, permet albirar una bona trajectòria per aquest clàssic de la literatura anglesa incorporat a les nostres lletres.

El preludi és un poema existencial perquè la biografia de l'autor parla de viaranys íntims i sentiments, però no s'aclofa en les bugaderies del sentimentalisme ni s'arrufa davant l'esdevenidor. Sap que és una fita de la lírica que camina cap a la seva eternitat literària, mentre el silenci personal del poeta avança cap al Jo que s'esvaeix.